



شورای عالی حوزه‌ی علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه علمیه‌ی خاوران
مؤسسه آموزش عالی نورالزهرا سلام‌الله‌علیها زنجان
پایان نامه مقطع سطح سه

موضوع:

بررسی فقهی شرط نتیجه و شرط فعل در ضمن عقد نکاح و تاثیر آن بر زوجین زمان بروز اختلاف

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر ابراهیمی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر مجتهدی

تهیه و تنظیم:

زهرا بیگدلی

سال تدوین

۱۴۰۴

تحمیده:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ؛
همه ستایش‌ها ویژه خداست که ما را به این نعمت‌ها هدایت کرد، و اگر خدا
ما را هدایت نمی کرد هدایت نمی یافتیم. (سوره اعراف، آیه 43)
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَئِمَّةِ
الْمَعْصُومِينَ مِنْ وُلْدِهِ؛
به سپاس خدا را که ما را از کسانی قرار داد که ولایت امیرالمؤمنین علی
علیه‌السلام و ائمه معصومین علیهم‌السلام از فرزندان او تمسک می‌جویند.

تقدیم:

این اثر را به مولا و سرورم حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه و رهبر فرزانه انقلاب اسلامی دام ظلّه تقدیم می‌دارم؛ و خدمت مولایم عرضه می‌دارم که:

«يا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلُنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ»

ای عزیز به ما و خانواده ما آسیب رسیده است و سرمایه‌ای ناچیز آورده‌ایم بنابراین پیمانه ما را تمام بده و بر ما تصدق کن که خدا صدقه دهندگان را پاداش می‌دهد. (سوره یوسف، آیه ۸۸)

تقدیر و تشکر:

در ابتدای سخن مراتب تشکر و سپاس خود را از حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر ابراهیمی که راهنمایی اینجانب را در به ثمر رساندن این پژوهش داشتند اعلام می دارم و همچنین از پدر و مادر عزیزم که همواره در طول زندگی راهنما و حامی اینجانب بودند، کمال تقدیر و تشکر را دارم.

14. محقق داماد، سیدمصطفی، بررسی فقهی خانواده، چاپ نهم، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، 1381 ه.ش.
15. _____، قواعد فقه: بخش مدنی، چاپ دوازدهم، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، 1384 ه.ش.
16. _____، مباحثی از اصول فقه، قم: اندیشه‌های نو در علوم اسلامی، 1362 ه.ش.
17. _____، نظریه عمومی شروط و التزامات در حقوق اسلامی، چاپ اول، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۸۸ ه.ش.
18. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ اول، تهران: معین، 1381 ه.ش؛ تهران، امیرکبیر، 1363 ه.ش.
19. نجفی، محمدحسن، جواهرالکلام فی شرح شرائع الاسلام، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۳۶۲ ه.ش.
20. آخوند خراسانی، محمدکاظم، حاشیه المکاسب، قم: مؤسسه آل البیت، 1409 ه.ق، ص 246.
21. ابن‌منظور، محمدبن‌مکرم، لسان‌العرب، بیروت: دارالفکر، 1410 ه.ق.
22. اصفهانی، محمدحسین، حاشیه المکاسب، قم: موسسه نشر اسلامی، 1413 ه.ق؛ چاپ اول، قم: دارالمصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم لإحياء التراث، 1419 ه.ق.
23. انصاری، مرتضی، حقوق مدنی، قم: الهادی، 1366 ه.ش.
24. _____، مکاسب، چاپ اول، قم: موسسه باقری، 1420 ه.ق.
- 25.
26. جبعی عاملی (شهید ثانی)، زین‌الدین‌بن‌علی، الروضه‌البهیة فی شرح اللمعه‌الدمشقیه (المحشی: کلانتر)، چاپ اول، بی‌جا: بی‌نا، 1386 ه.ق.

27. حرّ عاملی، محمد بن حسن، وسایل الشیعه الى تحصیل مسائل الشریعه، چاپ دوم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، 1414 هـ.ق.
28. حسینی شیرازی، سید محمد، الفقه، قم: دارالعلوم، 1409 هـ.ق.
29. حسینی مراغی، سید میر عبد الفتاح، العناوین الفقهیة، قم: مؤسسه نشر اسلامی جامعه مدرسین، 1417 هـ.ق.
30. حلی، حسن بن یوسف بن مطهر، تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیه، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، 1413 هـ.ق.
31. خوانساری، احمد، جامع المدارک، چاپ دوم، قم: اسماعیلیان، 1364 هـ.ش.
32. خوئی، سید ابوالقاسم، الشروط او الالتزامات التبعیة فی العقول، بیروت: دارالمورخ العربی. ۱۴۱۳ هـ.ق.
33. _____، مصباح الفقاهه، قم: انصاریان، ۱۴۱۷ هـ.ق.
34. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، معجم مفردات الفاظ القرآن، بی جا: مطبعة التقدم العربی، 1392 هـ.ق.
35. رشتی نجفی، میرزا حبیب الله، کتاب الاجاره، چاپ اول، بی جا: بی نا، 1311 هـ.ق.
36. زحیلی، وهبه، الفقه الاسلامی و ادلته، چاپ دوم، دمشق: دارالفکر، 1425 هـ.ق.
37. سبزواری، سید عبدالاعلی، مذهب الاحکام فی بیان الحلال والحرام، چاپ چهارم، قم: المنار، 1413 هـ.ق.
38. شامی عاملی جزینی (شهید اول)، محمد بن مکی بن محمد، القواعد والفوائد فی الفقه و الاصول و العربیة، چاپ اول، قم: کتاب فروشی مفید، بی تا.

39. طباطبائی، محمدحسین، حاشیه الکفایه، قم: بنیاد علمی و فکری علامه طباطبائی، بی.تا.
40. طباطبائی حکیم، سیدمحسن، مستمسک العروة الوثقی، بیروت: دار إحياء التراث العربی، بی.تا.
41. طباطبائی یزدی، سیدمحمدکاظم، حاشیه المکاسب، قم: موسسه اسماعیلیان، 1421ه.ق.
42. طوسی، محمدبن حسن، تهذیب الاحکام، تهران: دارالکتب الاسلامیه، 1407ه.ق.
43. عاملی (محقق ثانی)، علی بن حسین، جامع المقاصد فی شرح القواعد، چاپ دوم، قم: موسسه آل بیت علیهم السلام، 1414ه.ق.
44. کاشف الغطاء، احمد، سفینه النجاة و مشکاة الهمدي و مصباح السعادات، چاپ اول، نجف اشرف: کاشف الغطاء، 1423ه.ق.
45. کاشف الغطاء، محمدحسین بن علی بن محمد رضا، تحریرالمجله، نجف اشرف: المکتبه المرتضویه، 1359ه.ق.
46. کرکی، علی بن حسین عاملی، جامع المقاصد فی شرح القواعد، قم: موسسه آل البيت، 1414ه.ق.
47. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار الجامعه لدرر الاثمه الاطهار علیهم السلام، چاپ اول، بیروت: موسسه الطبع و النشر، 1410ه.ق.
48. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام، چاپ دوم، تهران: انتشارات استقلال، 1409ه.ق.
49. مدرسی، محمدتقی، الوجیز فی الفقه الاسلامی، قم: دارمحبی الحسین علیه السلام، 1426ه.ق.

50. مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن الکریم، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، 1368 ه.ش.
51. معلوف، لوئیس، المنجد، تهران: اسماعیلیان، بی.تا.
52. موسوی بجنوردی، محمد، قواعدالفقهیه، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی رحمه الله علیه، عروج، 1379 ه.ش.
53. موسوی بجنوردی، سیدحسن، القواعدالفقهیه، چاپ دوم، قم: موسسه اسماعیلیان، 1371 ه.ش.
54. موسوی خمینی، سیدروح الله، تحریرالوسیله، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، بی.تا.
55. _____، کتاب البیع، چاپ هفتم، قم: اعتماد الکاظمی، 1366 ه.ش.
56. موسوی خمینی، سیدمصطفی، کتاب الخیارات، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، 1418 ه.ق.
57. میرزای قمی، ابوالقاسم، جامع الشتات، تهران: کیهان، 1371 ه.ش.
58. نائینی، محمدحسین، قواعدالفقیه (فوائد الاصول)، قم: موسسه نشر اسلامی، بی.تا.
59. نجفی نائینی خوانساری، موسی، منیه الطالب فی حاشیه المکاسب (تقریرات درس میرزاحمدحسین نائینی)، چاپ اول، قم: مؤسسه نشر اسلامی وابسته به جامعه مدرسین، 1418 ه.ق.
60. نراقی، احمدبن محمد مهدی، مستندالشیعه فی أحكام الشریعه، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت لإحياء التراث، 1429 ه.ق.
61. _____، عوائدالایام، قم: مکتب بصیرتی، 1417 ه.ق.

62. اصلانی حمیدرضا، «ضمانت اجرای شرط ترک فعل حقوقی از منظر فقه امامیه و حقوق مدنی ایران بارویکردی بر آرای امام خمینی»، فصلنامه علمی پژوهشی متین، ش 36، 1386 ه.ش.
63. تولیت، سیدعباس، «تاسیس اصل در شرط نتیجه و بررسی آثار آن»، فصلنامه دیدگاه‌های حقوقی، شماره ۷۷، ۱۳۹۰ ه.ش.
64. جعفرزاده، عسگر، «شرط، اقسام احکامش»، مجله کانون، سال 41، دوره دوم، 1376 ه.ش.
65. خسروشاهی، فرحناز، «شروط ضمن عقد نکاح»، فصلنامه ندای صادق علیه‌السلام، تهران: دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، 1377 ه.ش.
66. سادات اسدی، لیلا، «تحلیل قوانین حقوقی از اجراء تا تصویب»، فصلنامه کتاب زنان، شورای فرهنگی و اجتماعی زنان شماره 21، 1382 ه.ش.
67. سعادت مصطفوی، سیدمصطفی «ضمانت اجرای تخلف از شرط ترک فعل حقوقی»، فصلنامه پژوهشی دین و ارتباطات، ش 24، 1383 ه.ش.
68. سیمایی صراف، حسین، «مطالبه بهای شرط تضمینی جدید برای جبران تخلف از شرط و نقد رویکرد سنتی»، مجله علمی پژوهشی نامه مفید، شماره 67، 1378 ه.ش.
69. شعبانی، امید، «بررسی تعذر اجرای قرارداد در فقه و حقوق ایران»، پژوهشنامه فقه و حقوق اسلامی، شماره 6، 1389 ه.ش.
70. محقق داماد، سیدمصطفی، «تعهد به نفع شخص ثالث از نظر شیخ انصاری و دکترین‌های حقوقی معاصر»، مجله تحقیقات حقوقی، شماره 16 و 17، ۱۳۸۸ ه.ش.